

Jaarverslag 2017

Muzeum Aquarium Delfzijl

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	3
Een nieuw MuzeeAquarium	4
Jaaroverzicht van activiteiten	5
Bezoekers	6
Donateurs, fondsen, subsidiegevers en sponsoren	6
Collectie	8
Communicatie en PR	9
Organisatie en personeel, VVV	10

Foto voorzijde: Op 23 september 2017 organiseerde het MuzeeAquarium in het kader van Nationale Burendag een middag voor zijn omwonenden.
Foto: Harm Wessels.

Voorwoord

Het jaar 2017 was een heel bijzonder jaar in het bestaan van Stichting MuzeeAquarium Delfzijl. Voor het eerst in ons bestaan zijn er geen betalende bezoekers in het museum geweest. Van oktober 2016 tot september 2017 hadden we een tijdelijk onderkomen in de Waterstraat. Daarna werd alles weer verhuisd naar de Zeebadweg. Het oude museum is gesloopt en het aangrenzende, voormalige zwembad is verbouwd en wordt ingericht als museum.

Ook in bestuurlijk opzicht was 2017 een heel bijzonder jaar. In april zijn twee van onze vrijwilligers overleden. Winnie de Berk, onze secretaresse, overleed na een slopende ziekte. Winnie was sinds september 2009 bij de stichting betrokken. Een paar dagen voor het overlijden van Winnie is onze chauffeur van de bedrijfsauto, Henk Snitjer, overleden. Henk was sinds januari 2007 vrijwilliger. Alle twee waren fantastische medewerkers, die wij nog elke dag missen!

Het bestuur is in 2017 als volgt samengesteld:

Mevrouw.G.H.Doorbos-Oomkens voorzitter, de heer ir. H.T.T. Leenders penningmeester, de heer mr. H.N.Wessels secretaris, mevrouw J.F. Snijder – Hazelhoff, mevrouw G.J. van Beek – Koers, de heer mr. P. van Wijngaarden en de heer H. Havinga.

In eerste instantie was de opening van het vernieuwde museum gepland op 1 juni 2017. Begin 2017 bleek dat dit niet haalbaar zou zijn. Vanaf eind 2016 werden vele fondsen aangeschreven. Van een aantal fondsen kwam na een betrekkelijk korte periode een reactie, maar voor veel aanvragen moet meer tijd uitgetrokken worden.

Er is veel overleg geweest met de gemeente. Het college en de gemeenteraad wilden het museum helpen met het beschikbaar stellen van een krediet. Daarna konden de conservatoren, die de inrichting begeleiden, verder gaan met het realiseren van een vernieuwd museum op 1 juni 2018! Natuurlijk gaat het fondsenwerven nog steeds door.

Vanaf 1 juni 2018 zijn we eindelijk weer open voor publiek!

Vanaf deze plaats wil ik mijn dank uitspreken aan alle vrijwilligers, die ondanks alle vertraging de stichting steeds trouw zijn gebleven en nu samen de schouders er onder willen zetten.

Samen op naar het nieuwe museum.

Greet Doorbos, voorzitter bestuur Stichting MuzeeAquarium Delfzijl

Inleiding

Het jaar 2017 stond voor het MuzeeAquarium in het teken van transitie: van een tijdelijk kantoor in het centrum van Delfzijl naar het nieuwe gebouw op 1 augustus, van een vrijwilligersorganisatie naar een professionele organisatiestructuur, van het verplaatsen van wéér de complete collectie vanaf de tijdelijke huisvesting naar het nieuwe onderkomen...en van een volledig zelfvoorzienend museum, geholpen door de gemeente met een gebouw en vaste lastendekking voor een symbolisch bedrag, naar een museum dat een professionele subsidierelatie met de gemeente heeft en met behulp van fondsenwerving en sponsorgelden de exploitatie sluitend moet krijgen. Aan de buitenkant zag het publiek in 2017 niet zoveel van het MuzeeAquarium, maar aan de binnenkant gebeurde er een hoop. Een weerslag daarvan vindt u in dit jaarverslag.

Cynthia Heinen

De scheepsmodellen zijn neergezet. Nu moet het nog ingericht worden...Foto: Harm Wessels.

Een nieuw MuzeeAquarium

De voorgeschiedenis is in een notendop: de zeedijk moest verhoogd en dus verbreed worden, het MuzeeAquarium aan de voet van de dijk lag daardoor in de gevarenzone en besloten werd om het huidige gebouw af te breken, de bunker te bewaren en gedeeltelijk onderdeel te maken van de nieuwe dijkvoet, en over het oude zwembad heen een nieuw MuzeeAquarium te bouwen. Vrijwilligers en bestuur wilden het zwembad graag behouden als ruimte, om daarin het nieuwe depot onder te brengen en een vrijwilligersruimte te creëren. Een gouden greep, bleek achteraf: bovendien is hiermee een stuk historie van Delfzijl behouden gebleven: vele Delfzijlsters hebben hier hun eerste zwemlessen gehad.

In september 2016 werd de complete collectie verhuisd en al snel werd het gebouw afgebroken. Er werd een bidbook opgesteld, en fondsen werden geworven om de inrichting vorm te kunnen geven. De bedoeling was toen nog om op 1 juni 2017 open te gaan. Maar de werkzaamheden aan de dijk liepen vertraging op, evenals de bouw van het nieuwe museum en ook de fondsenwerving had niet het gewenste resultaat. Halverwege 2017 viel het besluit om de opening te verplaatsen naar 1 juni 2018: een jaar later.

Met man en macht werd in de tweede helft van 2017 gewerkt aan de nieuwe inrichting. Ondertussen bleef de fondsenwerving achter bij de ambities en begon de tijd te dringen: opdrachten moesten verstrekt worden, maar er was onvoldoende liquiditeit. Gelukkig bood de gemeente in november een oplossing in de vorm van een extra eenmalige subsidie van 3 ton, waardoor de plannen verder gestalte konden krijgen.

Werkzaamheden aan de dijk. Foto: Jaap Groeneveld.

Jaaroverzicht van activiteiten

De activiteiten waren logischerwijs vooral gericht op het voorbereiden van de overgang naar het nieuwe gebouw en de heropening van het MuzeeAquarium. Daarvoor werd het werk verdeeld onder verschillende commissies: een interne projectgroep, een inrichtingsgroep, een fondsenoverleg en incidentele overleggen, zoals met de collectiegroepen en de tentoonstellingsgroep.

In de tweede helft van het jaar werd ter gelegenheid van de Nationale Burendag (23 september) een middag georganiseerd in het nieuwe gebouw, waarvoor de bewoners van de vier flats tegenover het MuzeeAquarium werden uitgenodigd. In totaal waren dit iets meer dan 100 adressen, waarvan 79 mensen op bezoek zijn geweest. Zij werden ontvangen door bestuursleden en vrijwilligers en door medewerkers van de VVV, die ook in het museumgebouw gehuisvest zal worden. De bezoekers werden getraakteerd op koffie en thee en kregen een rondleiding aangeboden. Op dezelfde dag was het MuzeeAquarium het startpunt van de 'Tocht om de Noord' en liepen 5000 wandelaars door het gebouw.

Aan het einde van het jaar is de regionale bedrijvenclub Ventus/BCD nog op bezoek geweest, zij hielden in het nieuwe MuzeeAquarium hun decemberbijeenkomst, met ca. 40 leden.

En een dag later, op 13 december, hield de algemene afdeling van de gemeente haar eindejaarsreceptie in het MuzeeAquarium, waar 125 bezoekers zijn geweest.

Bezoekers tijdens de burendag. Foto: Harm Wessels

Bezoekers

Het aantal bezoekers is natuurlijk maar gering in een jaar dat het museum gesloten is voor het reguliere publiek. Maar dankzij de Tocht om de Noord en andere activiteiten heeft het MuzeeAquarium toch een kleine 6000 belangstellenden binnen zijn deuren mogen ontvangen. Vanzelfsprekend waren er geen betalende bezoekers. In 2016 stond de teller nog op een totaal van 20.000, wat goede hoop biedt voor het jaar 2018.

Bezoekers zijn wel zoveel mogelijk geïnformeerd over de sluitingsperiode, zowel via de geschreven media, als via de radio en de website. Toch werd er nog veel gebeld en gemaïld naar het MuzeeAquarium met vragen over de heropening, groepsarrangementen en entreprijzen. Deze mensen zijn geïnformeerd over de nieuwe openingsdatum en hopen we dan ook terug te zien!

Donateurs, fondsen, subsidiegegevers en sponsoren

De stichting MuzeeAquarium telde in 2017 in totaal 63 donateurs. Deze betaalden een minimum donatie van 15 euro. Met ingang van 2018 wordt dit verhoogd naar 20 euro, omdat ook de entreekosten verhoogd zullen worden van 6 naar 8 euro voor een volwassene. Donateurs hebben recht op gratis entree op vertoon van hun pas voor henzelf en een metgezel, gedurende het kalenderjaar.

Voor de inrichting zijn fondsen geworven. Er is een eenmalige provinciale subsidie verstrekt om het hunebed professioneel te kunnen laten verhuizen. De gemeente heeft een eenmalige subsidie verstrekt voor de inrichting in 2016 en nogmaals een eenmalige subsidie eind 2017. Daarnaast heeft de gemeente een exploitatiesubsidie verstrekt.

Voor de meeste fondsen geldt, dat wel een toezegging is gedaan en in sommige gevallen een voorschot is uitbetaald, maar dat het grootste gedeelte in 2018 zal vrijvallen nadat het inrichtingsproject is afgerond.

Het MuzeeAquarium houdt de fondsen en subsidiegevers op de hoogte van de voortgang en zal uitgebreid communiceren over de afronding.

Daarnaast heeft het MuzeeAquarium nog steun gekregen van sponsoren: in 2017 is actie ondernomen om sponsoren te werven, waarbij met name is ingezet op langdurige samenwerking, dus sponsoring in de vorm van meerjarencontracten. Eén sponsor had zich al vooraf op eigen initiatief gemeld: Expert Boersma uit Delfzijl. Bij de opening van hun nieuwe gebouw had deze firma genodigden gevraagd niet met een bloemetje te komen maar een donatie te doen voor het MuzeeAquarium. Dat resulteerde in een cheque van € 1.150,-, een welkom gebaar.

Overhandiging van de cheque voor het MuzeeAquarium. Foto: medewerker van Expert.

De subsidiegevers, fondsen en sponsoren zullen allemaal een plaatsje krijgen op de 'Wall of name': de wand van de entree van het MuzeeAquarium, in ieder geval voor een jaar.

Collectie

De collectie van het MuzeeAquarium bestaat uit een aantal deelcollecties: scheepvaart(historie), schelpen, geologie, fossielen, archeologie, historie van Delfzijl en het zeeaquarium. De collectie is daarmee bijzonder divers, want het betreft niet alleen cultuurhistorie maar ook natuur(historie) en zelfs levende natuur: een weerslag van het leven in de Waddenzee en de Noordzee. Elke collectie heeft een eigen team vrijwilligers die hun eigen collectiebeleid hanteren. Met de overgang naar een nieuwe organisatie is in eerste instantie besloten om de collectiebeheerders zich eerst te laten richten op de nieuwe vaste opstelling. Dat betekende dat een deel van de collectie al vóór de verhuizing werd opgeschoond. In een tweede fase, wanneer in 2018 de inrichting van de vaste opstelling is afgerond, zal de overgebleven collectie kritisch worden bekeken: welke objecten worden bewaard in de collectie en welke objecten worden bewaard als rekwisieten. Hierbij wordt onder rekwisieten verstaan: dubbele objecten of replica's, die bijvoorbeeld ingezet kunnen worden als aankleding op beurzen, of tijdens schoolbezoeken en projecten.

In 2018 zal ook een collectiebeleid worden opgesteld, waarin het verzamelbeleid zal worden toegelicht. Het MuzeeAquarium beschikt nog niet over een aankoopfonds en een vastgesteld aankoopbeleid, ook dat zal in de loop van 2018 vorm krijgen.

Selectie van voorwerpen voor de nieuwe opstelling. Foto: Harm Wessels.

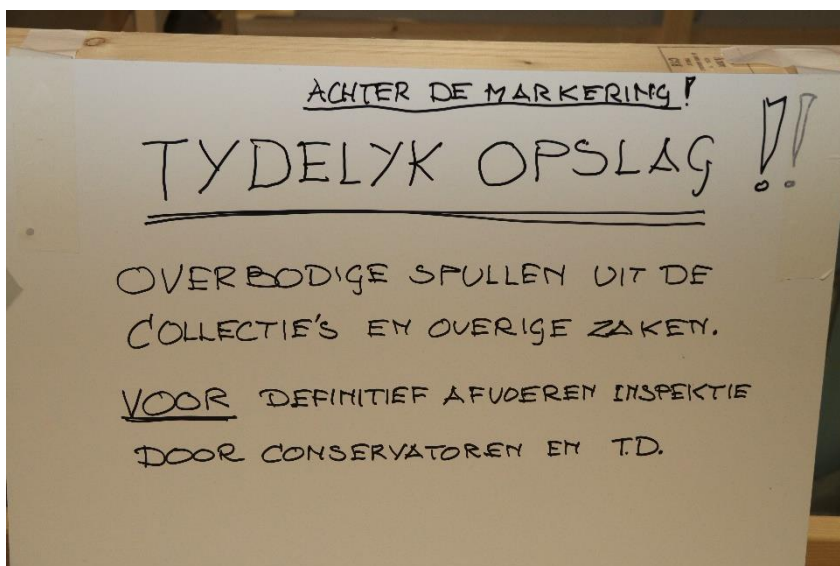
Communicatie en PR

Op dit gebied van kan onderscheid gemaakt worden tussen interne en externe communicatie. Intern wordt veel gebruik gemaakt van e-mail. Zo worden afspraken en oproepen rondgestuurd en worden de vrijwilligers uitgenodigd voor informatiemiddagen en activiteiten. De maandag is al sinds jaar en dag de vaste vrijwilligersdag. Dan wordt er nieuws uitgewisseld en bijgepraat en gewerkt aan de collecties. Op maandag vindt ook standaard het overleg plaats van het MT en de bestuursvergaderingen worden elke tweede maandag van de maand gehouden.

De externe communicatie bestaat standaard uit een website, communicatie via sociale media zoals facebook en twitter, en een nieuwsbrief die een paar keer per jaar uitkomt. In 2017 zijn er drie nieuwsbrieven uitgekomen.

De communicatie is vooral geconcentreerd op de voortgang van de inrichtingswerkzaamheden en de activiteiten rond de opening.

De PR ligt in handen van de staf en de vrijwilligers. In 2017 is er logischerwijze niet geadverteerd voor het MuzeeAquarium. Er is enige aandacht vanuit de lokale en regionale pers geweest voor de belangrijke momenten, zoals het extra krediet van de gemeente aan het einde van het jaar. Voor het openingsjaar zullen alle uitingen van het museum, zoals de website, de folder in meerdere talen, affiches etc. aangepast worden aan de nieuwe huisstijl en voorzien worden van nieuwe teksten en foto's.

Een voorbeeld van interne communicatie tijdens het inrichtingsproces...Foto: Harm Wessels.

Organisatie en personeel, VVV

In 2016 is al besloten dat de VVV zou verhuizen van het centrum naar het nieuwe onderkomen van het MuzeeAquarium. De constructie zou met toestemming van de gemeente een vorm van onderhuur worden. In 2017 zijn diverse gesprekken gevoerd tussen de beide organisaties. Daarbij is het uitgangspunt dat het een vruchtbare samenwerking kan worden, waarbij beide organisaties elkaar versterken. Vrijwilligers van beide organisaties zullen de balie bemensen en voor de bezoeker zal het uiteindelijk niet merkbaar zijn of hij/zij een vrijwilliger van de VVV of van het MuzeeAquarium voor zich heeft.

In het voorjaar van 2017 is gestart met een sollicitatieprocedure voor een directeur, die per 1 juli benoemd is voor 20 uur. Naast de tijdelijke externe conservatoren is dit de enige betaalde medewerker. Het is in sommige gevallen een subsidieverplichting om te vermelden dat het salaris ruimschoots binnen de grenzen blijft van de Wet Normering Topinkomens. Met de komst van een directeur is ook de interne organisatie opnieuw ingericht. Het bestuur bestuurt en staat bovenaan in het organogram. De dagelijkse leiding is in handen van de staf of het management team, bestaande uit de directeur, de manager financiën/ administratie/ vrijwilligerscoördinator en de manager techniek/ facilitair. Daarmee is duidelijk welke taken onder welke manager vallen. De directeur is ook verantwoordelijk voor de collectiegroepen en de pr.

Het MuzeeAquarium telt 65 vrijwilligers, inclusief de bestuursleden. Het bestuur bestaat uit zeven leden, zoals genoemd in het voorwoord. Het bestuur ontvangt geen vergoeding. De vrijwilligers zijn verdeeld in groepen: baliemedewerkers, zeeaquarium, scheepvaart, facilitair, administratie, educatie en tentoonstellingen, fossielen, geologie en techniek. Dan zijn er nog een paar 'eenmansfracties': bibliotheek, archeologie, communicatie en schelpen. In 2017 is een nieuw vrijwilligersbeleid opgesteld, om ook in 2018 gericht nieuwe vrijwilligers te kunnen gaan werven. Afgesproken is met de VVV om samen nieuwe baliemedewerkers te gaan werven, omdat het hier toch om een gecombineerde functie gaat.

Zoals in het voorwoord is aangegeven, was het voor de vrijwilligers een moeilijk jaar, in verschillende opzichten. Om zolang vrijwilliger te zijn bij een abstract museum, waarvan de opening met een jaar is uitgesteld, valt niet mee. Dat de vrijwilligers het MuzeeAquarium toch trouw zijn gebleven en zich zijn blijven inzetten, is niet alleen iets om blij mee en trots op te zijn, maar geeft ook vertrouwen voor de toekomst van het nieuwe MuzeeAquarium. Want zonder vrijwilligers...géén MuzeeAquarium!